

kommunuvalið

Trygghan veg í skúla

Fyri okkum øll, serstakliga fyri foreldur og avvarðandi at skúlabornum, hevur tað alstóran týdning, at børnini eru undir trygghum og skipaðum viðurskiftum, bæði heima, í skúla og undir teirra útinnan innan frítíðar-virksemi.

Vit leggja tí stóran dent á, at farleiðin millum heim og skúla er trygg, so børnini kunna ferðast trygt millum heim og skúla.

Sum stóðan er í dag, so restar nógv í, at vit sum avvarðandi at børnum, kunna føla okkum trygg við skúlavegin.

Hoyvíkar skúli er vordin størri og fleiri og fleiri børn koma í henda skúlan og hava fleiri langan veg og sum ikki altíð tykist so tryggur.

Nøkur koma í buss, onnur verða koyrd í bili, uppaltur onnur ganga ella súkkla í skúla og felags fyri øll hesi er, at tey koma um somu tíð - líka fyri kl. 08.00 um morgunin.

Vit kunna øll fmynda okkum hesa nógvu og blandaðu ferðslu við gangandi smábørnum millum bussar og bilar, har øll skulu skunda sær í skúla.

Hesa tíðina av árinum er jú myrkt, tá børnini fara í

skúla og nærum byrjar at skýma tá tey koma úr skúla. Tí er tað av alstórum týdning, at nakað verður gjørt við henda spurningin sum skjótast.

Fyri farleiðina til Hoyvíkar skúla eigur gongubreyt at verða gjørd frá Flatarvegnum til skúlan og onnur gongubreyt frá Inni á Gøtu til skúlan.

Harnæst skal inn- og útkoyringin til/frá skúlanum gerast tryggari.

Hetta kann gerast við, at ein rundkoyring verður gjørd við skúlan, soleiðis at bussar og bilar skulu koyra inn í hesa fyri at seta børnini av og taka tey uppí. Soleiðis skapa vit karmar fyri, at ikki verður neyðugt hjá børnum um at verða sett av og tikin uppí í eini síðu av vegnum og síðani mugu ganga um vegin til og frá skúla.

Fyri børnini sunnanfyri Vegin Langa, er eisini neyðugt, at hesi fáa ein tryggan veg í skúlan antin við eini viadukt ella upplýstum gonguteigum, ein við skúlan og hin við vøggustovuna og barnagarðin, tá trupulleikarnir eru felags fyri báðar stovnarar.

Hvat við at børnini sjálvt lutluta í trygdarviðurskiftinum við skúlan?



T.d. kundir børnini skift um - saman við lærara - at havt ferðsluleiðbeining við skúlan. Børnini kunna - móguliga við hjálp frá Ferðslutrygd - fáa útgerð - endurskinsbúna ella annað endurskinstilfar til hetta brúk.

Soleiðis vilja børnini á ein natúrligan hátt koma nærri til ferðsluni, sum tey eru ein natúrligur partur av og samstundis føla at tey hava eina vissa ábyrgd móti sær sjálvum og øðrum.

Sjálvandi eru trupulleikarnir eisini við hinar skúlarar í býnum.

Sankta Frans skúli saman við vøggustovu og barnagarði, har stóru trupulleik-

arnir eru í sambandi við Varðagøtu, har munandi loysn má finnast, antin við at einsætta Varðagøtu ella umskipan av ferðsluni.

Venjingarskúlin, har stóru trupulleikarnir eru ferðslan eftir Frælsinum. Ein umskipan av ferðsluni er neyðug, soleiðis at móguleikar skapast fyri, at koyrast skal inn og út við sjálfan skúlan, so børnini verða sett av inni á skúlaekinum og ikki úti á ferðsluríka vegnum.

Kommunuskúlin hevur eisini ein trupulleika, sum líkist tí við Sankta Frans skúla. Tó eru fyrimunirnir við, at Tróndargøta er einsætta. Ein mógulig skúlapatrulja við hendan skúlan hevði verið spennandi at roynt.

Eysturskúlin hevur fingið tað betri síðani Dj. í Geil Gøta varð gjørd blindgøta. Tó átti ferðslan við Skúlagøtu at verði umskipað, soleiðis at bilarnir skulu koyra inn á skúlaekkið fyri at seta børn av ella taka tey uppí.

Hesi stig eru neyðug fyri at tryggja børnum okkara ein góðan og tryggan skúla-veg.

Thordur Thorsteinsson
valevni til skúlaráðið
á lista A

Das Raubgold« í nýggjum, russiskum búna

Tað er søgan um bankavanar, moral og uttanveltaðu støduna hjá einum pinkulandi. Men eisini søgan um glæstritíð og fall Sovjetsamveldsins

EDVARD JOENSEN

Nú kemur sannleikin um Nazigullið í schweizisku bankunum kanska undan kavi. Ein altjóða kanningarnevnd skal í øllum førum hyggja at fyrirbygdinum.

Stríðið stendur í dag um gull, sum mett verður í dagsins virði til umleið 40 milliardir krónur. Talan er um stóran part av tí gulli, sum Nazityskland legði til viks undir krígunum. Og tað er væl at merkja gull, sum rænt varð úr teimum londum, teir brúnu hersettu. Tí verður tað á týskum eisini nevnt »Raubgold« (ráns-gull).

Kanningarnevndin skal nú, við at bróta bankaloyndómur, gera eitt nágreiniligt yvirlikt yvir, hvussu stór vorti ongantið vórðu latin røttu eigarunum aftur - hvørjir teir enn eru í dag.

Eisini skal skrásettast, hvussu nógv er selt ella vaskað hvítt av bankunum,

sum á tann hátt hava verið við til at figgia nazistisku krígsmaskinuna. Og kanska verður eisini greitt, um einstakir flýddir nazistar hava tikið út úr bankunum virði, teir privat hava lagt til síðis í Schweiz.

Men eitt annað er at fáa schweizarar at góðtaka, at sneyttað verður í bankunum. Teir vísa á, at teir longu í 1946 lótu teimum sameindu part, og at jødisk Holocaust offur í 1962 fingur endurgjald fyri privat tap. Og tað meta teir sum endaligar avgerðir.

Brúnir blottir

At málið ikki kemur undan kavi fyrr enn nú, hevur sína frageiðing. Teir sameindu, sum vunu á nazistunum, vildu ikki, tá upp varð gjørt beint eftir kríggið, styggja Schweiz frá sær. Hóast teir ógvuliga væl vistu, hvørja brúnar blottir, Schweiz hevði sitandi á síni uttanveltaðari støðu. Jødisk

flóttafólk vórðu avvíst við markið, og landið goymdi nazistisk virði, millum annað vinningin av søluni av bók Hitler's »Mein Kampf«.

Men so lögdi tað í dag kann tykjast, var vandi fyri, at Schweiz tá, noytt ella av sínum eintingum, kundi enda í sovjetiská partinum. Grannin, Eysturriki, sum hevði verið ein partur av Nazitysklandi, var í vanda, og Schweiz hevði rættliga gott handilssamband við Sovjetsamveldið og stóð millum annað fyri sølu av sibiriskum gulli fyri vesturlendskan valuta.

Eystur-Vestur býtið av Europa var skjótt avgreitt. Schweiz var figgarliga, politisk og mentunarlaga, men sjálvandi ikki hernaðarlaga, partur av vesturheiminum. Og Eingin serligur áhugi var heldur ikki fyri at leita eftir hvorna gullinum.

Russiskur leki

Ymiskar hugsanir eru um, hví nú knappiga lív er komið í aftur málið. Sjálvandi kann grundin vera bretskir og jødiskir upplýsingar, sum nú koma fram. Men tað eru eisini komnir skjól undan kavi úr týskum skjolasøvn-um, sum síðan 1945 hava verið í Sovjetsamveldinum - nú Russlandi - metir søgu-professorin í Oxford, Norman Stone. Hann sigur hetta við enska blaðið Sunday Times.

Slíkar upplýsingar syrgdi KGB í allari sovjetitíðini fyri at halda ógvuliga loyniligar. Men í nýggja Russlandi er sum kunnugt alt til sølu. Eisini upplýsingar um, hvørjar konti nazistar høvdu í hvørjum schweiziskum bankum.

Nøkur av aldarinna seinastu loyndarmálum eru við at koma fram í ljósið, tí pengar eru at vinna. Og gamalt gull rustar sum kunnugt als ikki.

Jóla-boð



Jóla-boð, sum KFUM gevur út, er komið í bóka-búðirnar.

Í bókini er síðsøguligt tilfar, upprunað og týddar søgur og yrkingar. Inngangin hevur Axel Tórgarð skrivað.

Bókin, sum er 72 síður stór, kostar kr. 70,-.

Tekningarnar hava Janus Dam Guttesen, Martin Joensen og Frits Johannesen gjørt.

Permuna hevur Martin Joensen tekið.

Lagt til rættis hevur Guttorm Zachariassen.

Sett og umbrotið hevur Bókadeild KFUMs.

Prentað hevur P/f Einars Prent, og heft hevur Bókbindarið.



Á uppboðssølu

Eisini Eysturriki ætla nú at gera roknskapin frá krígunum upp. Eins og Schweiz hevur Eysturriki givið eftir fyri altjóða trýsti og latið frá sær listaverk, sum hava verið goymd í einum gomlum kleystri nú í hálva öld.

Listaverkini eru slík, sum nazistarnir tóku úr privatum jødiskum heimum undir krígunum. Í oktober mánaða verða væntandi eini 8.000 listaverk seld á uppboði hjá Christie's í London. Millum annað málningar av Breugel og Friedrich von Amerling umframt eina standmynd av Alexander Mikla, sum er frá 3 öld fyri okkara tíðarrokning.

Hesi verk eru slík, sum eysturrikska jødasamfelagið hevur fingið útlýggjað við lóg, sum varð samtykt í parlamentinum í Wien í fjór. Vinningurin av søluni verður latin eldri Holocaust-ofrum og ymskum studentagrunnum.

Funnin í saltnámi

Talan er mest um málningar frá 19. öld, sum hava prýtt veggirnar í jødiskum rikmannahæimum. Nazistarnir ongnatóku teir í árunum 1938 - 1945. Eftir kríggið vórðu tey funnin í einum eysturrikskum saltnámi. Áttalan var, at verkin skuldu vera partar av einum

listasavni, Hitler vildi hava í Linz, men sum ongantið varð til nakað.

Jødamir hava alla tíðina kravt at fáa verkin aftur, og Sunday Times skrivur, at í 1952 vórðu 10.000 listaverk latin røttu eigarunum aftur. Men restina legði Eysturriki hald á og goymdi í einum niðurløgdum kleystri í Mauerbach. Teir góðtøku ikki prógvinu frá privatum jøðum, sum søgdu seg eiga gripirnar.

Nógvir jødar halda, at Eysturriki ikki visti nakran vilja til at gera nakað við málið. Og ein eysturrikskur diplomatur í London viðgongur, at eysturrikarar ikki altíð hava verið serliga hugaðir fyri at fáa málið lyst, men at teir nú vilja hava tað endaliga avgreitt.

Ringið!
- og vit skriva

© 11820